

NOTA INFORMATIVĂ

la proiectul Hotărîrii de Guvern cu privire la aprobarea Regulamentului privind monitorizarea electronică a subiecților probațiunii

I. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări

Regulamentul cu privire la monitorizarea electronică a subiecților probațiunii a fost elaborat în vederea executării acțiunii 6.5.3. pct. 9 din Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei de Reformare a Sectorului Justiției pentru anii 2011 - 2016, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr. 6 din 16 februarie 2012, precum și îndeplinirea prevederilor art. VI lit. b) a Legii nr.138 din 03.12.2015 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, care prevede obligația Guvernului de a aproba Regulamentul privind monitorizarea electronică a subiecților probațiunii în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a Legii menționate.

Astfel, monitorizarea electronică servește ca o formă de control în misiunea generală de reabilitare, urmărită de probațiune. Monitorizarea electronică nu este promovată ca o pedeapsă, ci ca o modalitate de asigurare a respectării obligațiilor inerente probațiunii, având ca scop sporirea eficienței consilierilor de probațiune în exercitarea supravegherii persoanelor vizate.

Statistica demonstrează că numărul persoanelor condamnate cu suspendarea condiționată a executării pedepsei sau liberate condiționat de executarea pedepsei înainte de termen, crește de la an la an.

Supraaglomerarea închisorilor și creșterea populației în închisoare sunt o provocare majoră pentru administrațiile penitenciare și sistemul de justiție penală în ansamblu, atât în ceea ce privește drepturile omului, cât și a gestionării eficiente a instituțiilor penale. Astfel, monitorizarea electronică utilizată în cadrul procesului de justiție penală poate ajuta la reducerea recurgerii la privarea de libertate, asigurând în același timp o supraveghere eficientă a infractorilor în comunitate, contribuind astfel la prevenirea criminalității.

II. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Prezentul Regulament reglementează modul, condițiile și procedura monitorizării electronice a categoriilor de persoane prevăzute de lege. Astfel, este de

menționat că în conformitate cu legea, există 2 categorii de persoane care pot fi supuse monitorizării electronice: persoanele liberate de pedeapsa penală și persoanele condamnate care se deplasează fără escortă sau cei care se deplasează pe o perioadă scurtă de timp în afara penitenciarului, în conformitate cu articolele 216 și 217 din Codul de executare al Republicii Moldova.

Capitolul II al prezentului Regulament stabilește atribuțiile, drepturile și obligațiile consilierului de probațiune. În acest context, pe lângă enumerarea atribuțiilor și obligațiilor în vederea asigurării funcționalității sistemului de monitorizare electronică, menționăm că consilierul de probațiune este obligat să respecte confidențialitatea datelor care au ajuns la cunoștința acestuia în virtutea atribuțiilor sale, precum și să asigure protecția datelor cu caracter personal în conformitate cu Legea cu privire la protecția datelor cu caracter personal.

În aceeași ordine de idei, menționăm că la inițierea procedurii de monitorizare electronică, persoana supusă monitorizării trebuie să semneze angajamentul privind monitorizarea electronică. Angajamentul reprezintă, în linii generale, aducerea la cunoștință persoanei supuse monitorizării electronice despre obligațiile pe care le are pe parcursul procesului de probațiune sub formă de monitorizare electronică, inclusiv despre obligația de a se abține de la acțiunile sau inacțiunile care ar putea duce la deteriorarea brățării electronice. Evidențiem faptul că persoana nu este obligată să semneze angajamentul menționat iar refuzul acestuia de a o semna nu poate constitui temei pentru scutirea acestuia de obligațiile, precum și de răspunderea acestuia conform prevederilor stabilite de prezentul Regulament sau de lege.

În partea ce ține de securitatea informațională, evidențiem faptul că tehnologiile de monitorizare electronică vor fi utilizate într-o manieră bine reglementată și proporțională cu scopul de a reduce posibilele efecte negative ale acestora asupra vieții private și de familie a persoanei supuse monitorizării electronice și a terților în cauză.

În urma modificărilor legislative, Oficiul central de probațiune a fost denumit în Inspectoratul Național de Probațiune, iar subdiviziunile teritoriale au fost divizate în Inspectorate regionale de probațiune și Birouri de probațiune. Astfel, în baza hotărârii instanței de judecată, persoanele responsabile de monitorizarea

electronică din cadrul Inspectoratului Național de Probațiune, prin intermediul consilierilor de probațiune vor pune în aplicare și vor fi responsabili de monitorizarea electronică a subiecților probațiunii și a altor categorii de persoane.

III. Fundamentarea economico-financiară

Cheltuielile pentru exploatarea și întreținerea utilajului electronic vor fi suportate din contul bugetului de stat. Astfel, vor fi suportate cheltuieli numai pentru închirierea și mentenanța echipamentului care costă aproximativ 60 lei pe zi pentru un subiect monitorizat electronic, ceea ce înseamnă că cheltuielile pentru o zi de monitorizare electronică vor fi cu mult mai mici decât cheltuielile pentru o zi de închisoare a unui deținut, care costă în jur de 143 lei pe zi. De asemenea, este de menționat faptul că costurile de personal rămân aceleași, deoarece vor fi implicate resursele umane existente.

IV. Impactul proiectului

Impactul prezentului proiect va avea ca efect principal – reducerea aglomerării instituțiilor penitenciare. Implementarea monitorizării electronice va avea ca efect schimbarea comportamentală și o reintegrare mai ușoară a subiecților monitorizați electronic, deoarece ei vor fi în libertate, vor petrece timpul ca oamenii obișnuiți, vor putea să muncească, să întrețină familiile și respectiv să achite impozitele corespunzătoare la Stat.

V. Respectarea transparenței decizionale

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239 din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul Hotărârii de Guvern urmează a fi plasat pe pagina web oficială a Ministerului Justiției www.justice.gov.md, compartimentul *Transparența decizională*, directoriul *Proiecte de acte normative remise spre coordonare*.

Viceministru

Nicolae EȘANU